

РЕШЕНИЕ

№ 17937

гр. София, 26.09.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 45 състав,
в публично заседание на 24.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **1933** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК, вр. чл. 13, ал. 7 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба вх. № Е-12-00-72/17.01.2022 г. по описа на Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР) от „България 2009“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано от Н. С. Б. – управител, чрез адвокатско дружество Г. и П., ЕИК[ЕИК], срещу Решение № Ц – 2 от 01.01.2022 г. на КЕВР, с което Комисията изменя премиите, определени с Решение № Ц – 25 от 01.07.2021 г. на КЕВР на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, считано от 01.01.2022 г.

В жалбата се излагат доводи за незаконосъобразност на решението, като постановено при съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Жалбоподателят иска от съда да отмени обжалваното Решение № Ц – 2 от 01.01.2022 г. на КЕВР за изменение на определените премии с Решение № Ц – 25 от 01.07.2021 г. на КЕВР на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, считано от 01.01.2022 г. Комисията е приела решение по Протокол № 287 от 13.12.2021 г., по т. 1, с което е открила процедура за изменение на премиите, определени с Решение № Ц – 25 от 01.07.2021 г., в частта по т. XIX, на КЕВР при условията на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ и е приела съкратена процедура и срокове за нейното провеждане, изразяващо се в приемането на срок за становища до 17.12.2021 г. Комисията не е публикувала проекта на

решение и доклада на работната група, според жалбоподателя. Нарушен е принципът за съразмерност, установен в чл. 6 от АПК.

В съдебно заседание след възобновяване на делото жалбоподателят не се явява. Представява се от адв. С. Б.. Представени са подробни писмени бележки.

Претендира се присъждане на съдебни разноски, съгласно представен списък по чл. 80 ГПК (л. 536 от делото). Претендират се: държавна такса 50 лева, държавна такса частна жалба 150 лева, адвокатско възнаграждение 1200 лева, банкови такси 3 лева, депозит за вещо лице 500 лева, втори депозит за вещо лице в размер на 300 лева.

Ответникът - Комисията за енергийно и водно регулиране, чрез процесуалния си представител юрисконсулт Р. М. оспорва жалбата. Поддържа, че решението е законосъобразно и в тази връзка изразява искане да се отхвърли жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение. В дадения от съда срок юрисконсулт Р. е представил писмени бележки с подробни аргументи за законосъобразност на оспорения административен акт. При последното заседание са представени подробни писмени бележки.

Заинтересованата страна – Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ не се представява в съдебно заседание и не изразява становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят „България 2009“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК], е вписано в ТРРЮЛНЦ със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица]. Дружеството притежава и експлоатира енергиен обект по смисъла на § 1, т. 23 от ДР на Закона за енергетиката - фотоволтаична централа „Елхово - 4“, намираща се в землището на [населено място], [община], област Ямбол, за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща електрическа мощност 4. 01128 MW (енергиен обект). Производителят не притежава лицензия за производство на електрическа енергия. Той има право да получава преференциална цена за произведената електрическа енергия от обекта в размер на 485. 60 лева / МВтч, определена с Решение № Ц – 18 / 20.06.2011 г. на ДКЕВР за определяне на преференциална цена на Производителя, представляващо Приложение № 1 към договора.

На 31.10.2018 г. жалбоподателят сключва договор за компенсиране с премии № ВЕИ-113/31.10.2018 г. с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, съгласно измененията на Закона за енергетиката (ЗЕ) от 2018 г. и следващи, с които отпада изкупуването на електроенергия по преференциални цени за ВЕИ производители с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW и с които се прекратява действието на сключените договори за изкупуване. Към датата на сключване на Договора за изкупуване в сила е било Решение Ц-18/20.06.2011 г. на ДКЕВР за определяне преференциална цена на производителя, от което приложимата за централата на жалбоподателя цена е била 485. 60 лева/МВтч.

С Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г., в частта по т. XIX, КЕВР е определила за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. премии за електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ), произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW.

Със Заповед № 3-Е-319 от 07.12.2021 г. на председателя на КЕВР (л. 432 от делото) е

сформирана работна група със задача да анализира изменението между определената прогнозна цена за базов товар за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия и ако това изменение е съществено, да извърши анализ по отношение на изменение на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии за електрическа енергия от възобновяеми източници, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW.

За извършения анализ е изготвен Доклад с вх. № Е-Дк-1271 от 08.12.2021 г., който е приет от КЕВР с решение по т. 1 от Протокол № 287 от 13.12.2021 г. Със същото решение, с което е приет докладът, КЕВР приема и проект на решение относно изменение на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. премии.

С решение по т. 1 от Протокол № 287 от 13.12.2021 г., КЕВР е открила процедура по изменение на премиите, определени в Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. при условията на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, като е приела съкратена процедура и срокове за нейното провеждане. Насрочено е обществено обсъждане на проекта на решението за 15.12.2021 г. от 10:00 часа, което да се проведе по реда на т. 8 от решение на КЕВР от Протокол № 175 от 05.08.2020 г. Срокът, който е предоставен за становища на заинтересованите лица по проекта на решение е до 17:00 часа на 17.12.2021 г. На същата дата на страницата на КЕВР е публикувано обявление за насроченото обществено обсъждане, ведно с приетия доклад и проект на решение за изменение на Решение № Ц-25/01.07.2021 г. Посочен е интернет адрес, на който са достъпни докладът на работната група и проектът на решение (л. 21 от делото).

На 01.01.2022 г. на основание чл. 31б, ал. 2 от Закона за енергетиката (редакция към – ДВ, бр. 79 от 2019 г., в сила от 08.10.2019 г.) и § 28, ал. 3 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. - ДВ, бр. 9 от 2021 г.), чл. 14, ал. 1 от ЗЕ, чл. 40, ал. 2 от Наредба № 1 за регулиране на цените на електрическа енергия (Наредбата), КЕВР уведомява на страницата си, че приема Решение № Ц-2/01.01.2022 г., с което са изменени определените с Решение № Ц-25/01.07.2021 г. премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW.

По делото е представено писмо от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (л. 506 от делото). В него е посочено, че към дата 21.09.2022 г. във Фонда няма подадено искане / молба от страна на производителя на електрическа енергия – „България 2009“ ЕООД за прекратяване на договор № ВЕИ – 113 / 2018 г. за компенсиране с премии. Представени са копия на подадените в периода от м. 01.2022 г. до м. 08.2022 г. (включително) от страна на жалбоподателя Протоколи, с които е заявено искане за плащане на премии по договор № ВЕИ – 113 / 2018 г. за компенсиране с премии. Протокол № 1 от 08.02.2022 г. съдържа общо дължима сума 64 484. 07 лева. Протокол № 2 от 09.03.2022 г. съдържа общо дължима сума от 75 619. 76 лева. Протокол № 3 от 08.04.2022 г. съдържа общо дължима сума от 104 266. 80 лева. Приложени са и останалите протоколи до м. 08.2022 г. включително.

В хода на съдебното производство е допусната, назначена и изготвена комплексна съдебно - икономическа и оценителна експертиза. В заключението на вещото лице П. е посочено, че с Решение № Ц – 25 / 01.07.2021 г. на КЕВР, считано от 01.07.2021 г. са определени премии за производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, като разлика между определените им преференциални цени и прогнозната пазарна цена за съответната група. Приложимата за жалбоподателя премия е определена в размер на 374. 07 лв. / МВтч, видно от т. 2.10 от Решение № Ц – 25 от

01.07.2021 г. на КЕВР. В експертизата е посочено още, че във връзка с изменение на прогнозната пазарна цена за базов товар от 01.01.2022 г. (увеличение), са изменени и премиите за производителите, заплащани от ФСЕС (в посока намаление на премиите), като за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp, премиата е намалена на 210.64 лева / МВтч.

В хода на съдебното производство е изготвена допълнителна съдебно – икономическа експертиза. Експертизата дава отговор на въпроса какви биха били приходите на дружество „България 2009“ ЕООД, които биха били реализирани от продажби на електрическа енергия по борсови цени, и приходите, които реално са били реализирани през периода 01.01.2022 г. – 30.06.2022 г. от жалбоподателя, във връзка с изменена премия за електрическа енергия, произведена от фотоволтаични електрически централи с мощност над 200 kWp, с Решение № Ц – 2 от 01.01.2022 г. на КЕВР – т. 2. 10. Вещото лице дава заключение, че реализираните приходи от „България 2009“ ЕООД по фактури от продажби на електрическа енергия през периода м. 01 – м. 06. 2022 г. са 965 848. 59 лева. Вещото лице посочва, че приходите от продажби на електрическа енергия по цени на свободен пазар зависят от клаузите на съответния договор. Те могат да бъдат обвързани със среднопретеглена цена на борсата, с цената към последния ден от месеца на пазарен сегмент „Ден напред“ или определена по друг начин цена, както и да бъдат фиксирани в договора и необвързани с движенията на цените на борсата. Вещото лице е установило, че няма подписан от жалбоподателя договор за продажба на електрическа енергия по цени на борсата – пазарен сегмент „Ден напред“. Във връзка с това вещото лице посочва, че остойностяването на приходите, които дружеството би могло да реализира през периода м. 01. – м. 08. 2022 г. от продажби на електрическа енергия по цени на свободен пазар – в смисъл на цени, обвързани с борсовите цени, е извършено по средна цена за базов товар за месеца на пазарен сегмент „Ден напред“, по данни от докладите на БНЕБ. Приходите са определени на 1 302 512. 69 лева. Разликата между реализираните приходи от „България 2009“ ЕООД и приходите, които биха били реализирани от дружеството, ако през периода м. 01. – м. 06.2022 г. бяха осъществили продажби по цени на свободен пазар, остойностени по средните цени за базов товар на пазар „Ден напред“ е изчислена на 336 664. 10 лева. Вещото лице е установило, че количествата по фактури превишават количествата, отчетени като произведени по протокола между производителя и електроразпределителното дружество, за които количества по протоколи са изплатени премии на производителя от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Ако това бъде отчетено, вещото лице достига до извод за разлика между реализираните приходи от „България 2009“ ЕООД, за произведените количества електрическа енергия, и приходите, които биха били реализирани от дружеството, ако през периода м. 01. – м. 06.2022 г. бяха осъществили продажби на цени на свободен пазар – борсови цени – в размер на 302 538, 71 лева.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, съобразно изискванията на АПК, от лице с активна процесуална легитимация, срещу административен акт по чл. 13, ал. 9 от ЗЕ, пред надлежен съд и от надлежна страна, за която е налице пряк и непосредствен правен интерес от обжалване на решението на КЕВР, поради което е допустима.

Предметът на делото е частта от Решение № Ц – 2 от 01.01.2022 г. на КЕВР, с което Комисията изменя премиите, определени с Решение № Ц – 25 от 01.07.2021 г. на

КЕВР на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, считано от 01.01.2022 г. и с което се засяга правната сфера на жалбоподателя „България 2009“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК]. С молба от дата 16.09.2022 г. жалбоподателят е уточнил предмета на оспорването. Изрично е посочено, че се обжалва т. 2.10. от Решение № Ц – 2 от 01.01.2022 г. на КЕВР. Именно това се явява и предметът на делото.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна, по следните съображения:

Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. е издадено от компетентен административен орган, в съответствие с правомощията му. Прието е при наличието на кворум с изискуемото мнозинство, от състав на комисията, който съответства на изискванията на закона, подписано е, поради което, съдът намира, че същото е издадено от компетентен колективен административен орган.

Решението е издадено и при спазване на изискването за форма, установено в разпоредбата на чл. 59 АПК, съдържа подробни мотиви, като са посочени фактическите и правни основания за издаването му. Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. е постановено при спазване на процедурата, регламентирана в ЗЕ.

Между страните няма спор, че „България 2009“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК], е производител на електрическа енергия от възобновяеми източници. В рамките на съдебното производство КЕВР е поискала от жалбоподателя, а последният е предоставил копия на заявления, подадени от дружеството към Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ за произведената от жалбоподателя енергия, както и копия на банкови преводни нареждания за извършените от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ плащания на дължимите премии за месеците януари и февруари 2022 г. Безспорно се установява, че оспорващата страна има действащ към момента на издаване на оспорения административен акт и към момента на депозиране на жалбата Договор за компенсирание с премии, за което свидетелства и изричното потвърждение на заинтересованата страна Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ от 07.10.2022 г.

Въз основа на приобщените писмени доказателства по делото се установява, че на 01.07.2021 г. КЕВР е приела Решение № Ц – 25, с което са определени премиите за преференциалните цени без ДДС за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници. Приложимата за жалбоподателя цена е определена по раздел III, т. 2.10 – за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp – 486. 60 лв. / МВтч с премия 374. 07 лв. / МВтч, като разлика между преференциалната цена и определената от КЕВР от 01.07.2021 г. прогнозна пазарна цена за групата на производителите на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия – 111. 53 лв. / МВтч.

Във връзка с повишението на цените на електрическата енергия на свободния пазар, с Решение № Ц – 2 от 01.01.2022 г. КЕВР е определила актуализирана прогнозна пазарна цена за базов товар и съответно по-високи прогнозни пазарни цени за групите производители, като за групата на производителите на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия прогнозната пазарна цена е 274. 56 лв. / МВтч. и съответно премията по т. 2.10 е 210. 64 лв. / МВтч.

Въз основа на събраните по делото писмени доказателства може да се обобщи, че механизмът на продажба на произведените количества електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници и формиране на приходите от преференциалните цени е следният: производителите на електрическа енергия от ВЕИ подписват договор

за изкупуване на произведеното количество енергия с търговец на електрическа енергия, който я търгува на свободния пазар. При тези договори производителите и търговците имат свобода на договаряне и цената може да се определи въз основа на борсовата цена или да бъде фиксирана цена по споразумение на страните. Производителите на електрическа енергия от ВЕИ подписват договор за компенсиране с премии с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Премията е разликата между определената с решение на КЕВР преференциална цена, приложима за съответната централа, от една страна, и определената също от КЕВР прогнозна пазарна цена на ел. енергия за всеки регулаторен период за групата производители, от друга. Механизмът е въведен през 2018 г. за производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници във връзка с либерализирането на пазара на електроенергия и насочване на произведените количества електроенергия към свободния пазар.

В своето заключение вещото лице посочва, че за производителите, които продават електрическа енергия по цени на борсата или цени, обвързани с цените на борсата, когато продажните цени превишават определената им преференциална цена, дори и при нулева премия, финансовият ефект ще бъде положителен с реализиране на по-високи приходи, въпреки липсата на премия от ФСЕС. Ако продажните цени, зависими от борсовите нива, спаднат под определената от КЕВР преференциална цена, производителят ще реализира по-ниски приходи.

В тази връзка основателни са доводите на процесуалния представител на ответника, че от заключението на вещото лице П., може да се направи извод, че изложените в жалбата възражения са свързани с управленски решения на мениджмънта на „България 2009“ ЕООД. Определянето на по-висока прогнозна пазарна цена, респ. по-ниска премия, позволява на конкретния производител да реализира произведената електрическа енергия на по-високи цени на свободен пазар, т. е. да формира по-добри финансови резултати.

Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР е постановено на основание чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ. Тази разпоредба предоставя възможност за изменение на определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия. С оспореното решение Комисията е изменила част от премиите, определени с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г., т. XIX. Трябва да се посочи, че разпоредбата на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ междувременно е претърпяла изменение (ДВ – бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.), като към настоящия момент правомощието на КЕВР да изменя вече определените премии е установено в условията на обвързана компетентност. Довод в тази насока може да се изведе от обстоятелството, че в новата редакция е отпаднал изразът „има право при необходимост да измени“. Към настоящия момент в разпоредбата е използван изразът „Комисията изменя“.

Съгласно чл. 31б, ал. 1 от ЗЕ, Комисията има право при необходимост да изменя утвърдените цени на електрическата енергия, цените за достъп и/или пренос през електропреносната и/или електроразпределителните мрежи и цената и/или компонентата от цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 по време на ценовия период, но не по-често от веднъж на календарно тримесечие. От друга страна, текстът на ал. 2 на чл. 31б от ЗЕ (в редакцията към момента на издаване на оспорения административен акт)

изрично посочва, че КЕВР има право при необходимост да измени определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия.

При съпоставката на двете разпоредби е видно, че същите се отнасят за две по съществото си различни фактически положения, регламентирани в посочените правни норми. Този извод се потвърждава от систематичното тълкуване на разпоредбите. Двете разпоредби са отделени в две различни алинеи, а не са обединени в една. В алинея първа на чл. 31б от ЗЕ изчерпателно са изброени цените, които подлежат на изменение по този ред, а именно това са всички цени, попадащи в чл. 30, ал. 1 от ЗЕ. Сред тях обаче не е прогнозната пазарна цена за базов товар.

Народното събрание е наложило мораториум върху цената на електрическата енергия, ВиК услугите и топлинната енергия на регулиран пазар на нивата от 16 декември 2021 г., като срокът на неговото действие е до 31 март 2022 г. В конкретния случай, настоящото административно производство е свързано с изменението на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии, които се изчисляват като разлика между вече определени, съответно актуализирани преференциални цени на електрическата енергия и прогнозната пазарна цена за базов товар на организирания борсов пазар на електрическа енергия. Трябва да се има предвид също, че по силата на чл. 100, ал. 4 от ЗЕ сделките, които се сключват от производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, с обект с обща инсталирана мощност 0, 5 MW и над 0, 5 MW, се осъществяват на организиран борсов пазар на електрическа енергия по свободно договорени цени. Следователно тези сделки, се осъществяват по свободно договорени цени извън регулирания пазар. Предвид изложеното, решението на НС за налагане на мораториум върху цената на електрическата енергия на регулиран пазар не е приложимо по отношение на акта на КЕВР за изменението на Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР, в частта по т. XIX, с което са определени за периода 01.07.2021г. - 30.06.2022г. премии за електрическа енергия от ВИ, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. В случай че не бъдат изчислени премии спрямо постигнатата цена на електрическата енергия на организирания борсов пазар, то премиите, които трябва да бъдат изплатени за срока на мораториума от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, с обект с обща инсталирана мощност 0. 5 MW и над 0. 5 MW, ще доведат до свръхпечалба на последните от една страна, а от друга - ще се отрази крайно негативно на бюджета на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Посочените обстоятелства, които са анализирани в хода на административното производство, са отразени в мотивите на оспореното решение и съответстват на разпоредбата на чл. 31, т. 7 от ЗЕ, а именно, че КЕВР се ръководи освен от принципите по чл. 23 и 24 и от принципа за справедливо прехвърляне на разходите от преференциални цени и премии за енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия върху крайните клиенти на електрическа енергия присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, за технологичните разходи по пренос и разпределение.

Във връзка с горното Комисията е определила прогнозна цена за базов товар (стр. 3 от Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г.) в размер на 293. 37 лв./MWh. Прогнозна пазарна цена за базов товар, определена с Решение № Ц-25 от 01.07.2021г. за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. е била в размер на 119. 00 лв./MWh. Въз основа на подробен анализ на месечните цени за базов товар на пазара „Ден напред“, както и данните за фючърсите за българския пазар на Европейската електроенергийна борса (EEX) за съответния период, определената цена в размер на 119. 00 лв./MWh е с над 180% отклонение спрямо постигнатата цена и прогнозната такава за оставащия срок от периода. Предвид наличието на съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия, Комисията е открила процедура за изменение на премиите, съгласно чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, като след вземане предвид на стойностите на фючърските сделки към началото на м. ноември 2021 г., прогнозната цена в размер на 293. 37 лв./MWh спрямо старата прогнозна цена е с отклонение от 147%. Определянето на прогнозната цена за базов товар се извършва от КЕВР единствено за целите на определянето на премиите, т. е. не се регулират цени по смисъла на чл. 30, ал. 1 от ЗЕ, прогнозната цена за базов товар не попада в цените подлежащи на регулиране от КЕВР по реда на чл. 30, ал. 1 от ЗЕ, т. е. се прилага по отношение на субектите, които ползват регулирания пазар на електрическа енергия. В връзка с това аргументите на жалбоподателя в жалбата са неотнормими към спора, тъй като формулират оплаквания с икономически характер, които не са свързани с контрола за законосъобразност, в рамките на който е ограничен съдът в настоящото производство. По тази причина същите са неотнормими към настоящия спор.

Съдът намира за неоснователни твърденията в жалбата за наличие на съществени процесуални нарушения при издаването на административния акт.

Със Заповед № З-Е-319 от 07.12.2021 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група със задача да анализира изменението между определената прогнозна цена за базов товар за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия и ако това изменение е съществено, да извърши анализ по отношение на изменение на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии за електрическа енергия от възобновяеми източници, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. За извършения анализ е изготвен Доклад с вх. № Е – ДК - 1271 от 08.12.2021 г. (стр. 379 и сл. от делото). Докладът е изготвен от дирекция „Електроенергетика и топлениергетика“ и дирекция „Правна“. Приет е от КЕВР в закрито заседание с решение по т. 1 от Протокол № 287 от 13.12.2021 г. Със същото решение, с което е приет докладът, КЕВР приема и проект на решение относно изменение на определените с Решение Ц - 25 от 01.07.2021 г. премии. Открита е процедура по изменение на премиите, определени в Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. при условията на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, като Комисията е приела съкратена процедура и срокове за нейното провеждане.

На 13.12.2021 г. в секция „Новини“ на интернет страницата на КЕВР е било публикувано съобщение. Съобщението е съдържало покана за провеждане на обществено обсъждане на проект на решение относно изменение на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500

kW и над 500 kW.

От Протокол № 287 от 13.12.21 г. по т. 1, е видно че КЕВР е приела Доклад с вх. № Е – ДК - 1271 от 08.12.2021 г., относно изменение на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, на основание чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ. Приет е и проект на решение за изменение на горепосочените премии, както и че с посоченото протоколно решение „Открива производство за изменение на премиите, определени с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г., в частта по т. XIX, на КЕВР, което да се осъществява по съкратени процедура и срокове“ и „Насрочва обществено обсъждане на проекта на решение на 15.12.2021 г. от 10:00 часа, на което да бъдат поканени заинтересовани лица - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти, пряко свързани с изготвения проект, и организации на потребители“, определя „Срок за предоставяне на становища по проекта на решение - 17.12.2021 г., 17:00 ч.“ и указва, приетият проект на решение, датата и часа общественото обсъждане да бъдат оповестени на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране“.

От представените в хода на съдебното заседание извадки от интернет страницата на КЕВР, приложеният проект на решение, както и от приложеното по административната преписка писмо с изх. № Е-03-17-52 от 13.12.2021 г., се установява, че със свое решение Комисията е приела съкратена процедура и срокове. Това решение е прието преди извършването на предвидените в него процесуални действия и предвижда осъществяване на основните етапи от процедурата по изменение на премиите по реда на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, а именно - извършване на проучване от назначена за целта работна група от експерти на Комисията, изготвяне на проект на решение, който да бъде разгледан и приет на закрито заседание на регулаторния орган, след което да се проведе обществено обсъждане, за което да бъдат поканени всички заинтересовани лица и административният акт да се приеме след разглеждане на постъпилите становища. От това става ясно, че правилата, гарантиращи защитата на правата и интересите на заинтересованите страни, са спазени, като страните са уведомени за откриването на процедурата, проведено е обществено обсъждане за изслушването им, предоставен им е достатъчен срок за становища и възражения, които са обсъдени в мотивите към административния акт. Всички извършени процесуални действия са в съответствие с приетата процедура.

Съдът не споделя твърдението в жалбата на „България 2009“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК], че в конкретния случай е нарушен принципът на съразмерност, установен в чл. 6 от АПК. Не се възприема тезата, че в резултат на решението на КЕВР са причинени вреди, явно несъизмерими с преследваната цел. Действително, съгласно разпоредбата на чл. 6, ал. 5 от АПК административните органи трябва да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел. Не се установява от доказателствата по делото КЕВР да е предприел издаването на акт, който е несъизмерим с преследваната цел. Икономическите мотиви, които изтъква жалбоподателят, не могат да се определят като такива, които му причиняват вреда.

Според настоящия състав целта, за която е издадено оспореното решение, е да се осигури баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите по цялата верига от производството. Това само по себе си не нарушава принципа на съразмерност. Законодателят изрично е допуснал възможността да се изменят премии,

определени с решение на Комисията, и това изменение да се извърши преди да изтече периодът, за който са били определени премиите, при условие, че е налице обективният факт на съществено изменение между определената прогнозна цена на борсов товар за този период, спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар. Тази нормативна възможност не накърнява принципа на съразмерност.

Съществено изменение, съгласно параграф 1, т. 16 от Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ) е налице, когато има наличие на изменение с над 15 на сто. Съгласно чл. 37а от НРЦЕЕ Комисията определя прогнозната цена за базов товар за всеки регулаторен / ценови период въз основа на форуърдните сделки за този период на националната и регионалните борси.

В допълнение трябва да се посочи, че в Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), се предвиждат формите за насърчаване на инвестициите в областта на възобновяемата енергия и на свободната стопанска инициатива в страната. С измененията на ЗЕВИ и отпадане на стимулите по чл. 18, ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 8 от ЗЕВИ и чл. 31 и чл. 32 от ЗЕВИ (§ 54 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр.17 от 2015 г. и § 20 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, обн. – ДВ, бр. 56 от 2015г.), държавната политика в областта на развитието на енергията от възобновяеми източници е свързана с отпадане на задължението за изкупуване на произведената енергия по преференциална цена за фиксиран период от време и въвеждане на нови стимули в тази връзка, които да съответстват на чл. 107 и 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз, които забраняват прекомерната държавна помощ. В тази връзка са и измененията на ЗЕ, въведени с § 68 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, чл. 38 от 2018 г., § 34 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. - ДВ, бр. 41 от 2019 г.) и § 28 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 9 от 2021 г., които предвиждат прекратяване на дългосрочните договори за изкупуване на енергия на преференциална цена и преминаване към изцяло нов, пазарноориентиран модел – на договори чрез компенсиране с премии. Преминаването към договори чрез компенсиране с премии, от една страна, минимизира ефектите от прекомерната държавна помощ, а от друга, създава стимули за активно поведение на производителите на пазара на електрическа енергия. Това от своя страна допринася за неговата ликвидност и постигане на оптимални цени за всички участници в производството, търговията и потреблението на електрическа енергия.

Трябва да се посочи, че значението на премията за всеки един производител е различно, в зависимост от това как е преценил да продава произведената от него ел. енергия. Ако производител сключи договор с фиксирана цена (и към нея се прибави премията), финансовият резултат ще е различен от крайната цена на производител, който продава по пазарни цени на борсата и получава премията. Поради това, независимо че размерът на премията е еднакъв за производителите, за някои от тях този размер може да е удовлетворяващ, а за други – да е нисък. Независимо от еднаквата премия, за всеки производител крайната цена на ел. енергията е различна. Поради това всеки производител има право да прецени правния си интерес от обжалване на акта на КЕВР за определяне на размера на премията. Това обуславя и определянето на характера на оспорвания акт като индивидуален административен акт, съобразно правилата на чл. 21 АПК и чл. 36а, ал. 1 и ал. 2 ЗЕ. (в този смисъл Решение № 9144 от 23.07.2024 г. по адм. д. № 9921 / 2022 г. на ВАС, Трето отделение, Решение № 9146 от 23.07.2024 г. по адм. д. № 410 / 2023 г. на ВАС, Трето отделение,

Решение № 9374 от 07.08.2024 г. по адм. д. № 3501 / 2023 г. на ВАС, Трето отделение).

В подкрепа на изложеното трябва да се посочи и заключението по допълнителната съдебно - икономическа експертиза, приета в открито съдебно заседание от дата 24.09.2024 г. Вещото лице П. посочва, че разликата между реализираните приходи от „България 2009“ ЕООД и приходите, които биха били реализирани от дружеството, ако през периода м. 01. – м. 06.2022 г. бяха осъществили продажби по цени на свободен пазар, остойностени по средните цени за базов товар на пазар „ден напред“ е изчислена на 336 664. 10 лева. Изводът не се променя и от обстоятелството, че вещото лице е установило следното: количествата по фактури превишават количествата, отчетени като произведени по протоколи между производителя и електроразпределителното дружество. Въз основа на количествата по протоколите са изплатени реално премиите от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. При тези данни разликата се явява 302 538. 71 лева.

Тоест приходите от продажба на електроенергия бих били по – големи, ако жалбоподателят беше избрал продажба чрез някоя от формите на борсова търговия. Жалбоподателят е избрал друг икономически и бизнес подход. Видно от Таблица № 1, колона № 5 „Продажна цена по фактура“, от допълнителната съдебно – икономическа експертиза, за месеците март, април, май и юни 2022 г., жалбоподателят е продавал по фиксирана цена – 275. 00 лева за МВтч. Тоест той е избрал консервативен подход, при който за определен период от време, дружеството може да планира какви приходи ще получава без да е зависим от борсовата цена. При рисков подход, който се свързва с продажби по цени на борсата, дружеството очевидно е щяло да реализира по – големи приходи. От друга страна, това не е имало как да се прогнозира с висока степен на вероятност от страна на дружеството. Жалбоподателят е избегнал риска да продава по цени на борсата, които принципно е възможно да са по-ниски или да са по-високи, т. е. този пазар е в известна степен непредсказуем. Изборът на пазарна стратегия не попада в обхвата на съдебния контрол и принципно не може да води до извод за незаконосъобразност на оспорения акт. Регулаторният орган няма функцията да гарантира печалба на икономическия оператор. Решение на дружествата и търговците е дали да сключат договор по фиксирана цена или по цени, които са свързани с борсовите.

Пред съда вещото лице П. посочва, че жалбоподателят за изследвания период получава цените по продажба на свободен пазар по конкретни цени, които са фактурирани, от една страна, и премиата, от друга. Действително премиата е еднаква за всички производители от съответната група. Но другият компонент - цените по продажба на свободен пазар - е различен за всеки един производител. Той е различен, защото зависи от това, дали икономическият оператор е избрал дългосрочен договор по фиксирани цени (също част от свободния пазар), или е избрал да свърже продажбите си с борсата (друга форма на свободен пазар). Така крайната цена на ел. енергията е различна при всеки един производител.

В заключение, съдът счита, че с оспореното решение се стимулира повече производители на електрическа енергия да търсят по-голяма реализация на произвежданата от тях енергия на свободен пазар, което не само че не ограничава конкуренцията, а обратно - създава предпоставки за намаляване на цената на електрическата енергия като увеличава ликвидността на пазара. Това от своя страна съответства на целта на ЗЕ, определена в чл. 2, ал. 1, т. 4, а именно: енергийни

доставки да се извършват при минимални разходи, тъй като от една страна се намалява цената на електрическата енергия на пазара на едро, а от друга се избягва ефектът от натрупване на свръхпечалби от едни участници на енергийния пазар за сметка на други.

По изложените съображения съдът намира, че атакуваното решение е законосъобразно, поради което жалбата срещу него като неоснователна трябва да бъде отхвърлена.

По отношение на разноските

Ответникът претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение, поради което жалбоподателят трябва да заплати сумата от 300 лева – разноски за юрисконсултско възнаграждение съобразно чл. 8, ал. 2 от Наредба № 1/2014 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в редакцията, приложима към датата на подаване на жалбата – 17.01.2022 г.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 1, ал. 2 АПК, Административен съд София - град, 45 - ти състав, Трето отделение

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата с вх. № Е-12-00-72/17.01.2022 г. по описа на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/ от „България 2009“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано от Н. С. Б. – управител, чрез адвокатско дружество Г. и П., ЕИК[ЕИК], срещу Решение № Ц – 2 от 01.01.2022 г. на КЕВР, **В ЧАСТТА ПО Т. 2.10.**, с което Комисията изменя премиите, определени с Решение № Ц – 25 от 01.07.2021 г. на КЕВР на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, считано от 01.01.2022 г.

ОСЪЖДА „България 2009“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 (триста) лева.

Решението подлежи на обжалване в 14 дневен срок пред ВАС.